P9_TA(2022)0355

Подход на ЕС към управлението на космическия трафик — принос на ЕС за справяне с глобално предизвикателство

Резолюция на Европейския парламент от 6 октомври 2022 г. относно подхода на ЕС към управлението на космическия трафик — Принос на ЕС за справяне с глобално предизвикателство (2022/2641(RSP))

(2023/C 132/14)

Европейският парламент,

— като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 15 февруари 2022 г., озаглавено „Подход на ЕС към управлението на космическия трафик — Принос на ЕС за справяне с глобално предизвикателство“ (JOIN(2022)0004),

— като взе предвид заключенията на Съвета от 11 ноември 2020 г., озаглавени „Насоки за европейския принос при определяне на основните принципи на световната космическа икономика“,

— като взе предвид съобщението на Комисията от 22 февруари 2021 г., озаглавено „План за действие относно синергии между гражданската, отбранителната и космическата промишленост“ (COM(2021)0070),

— като взе предвид насоките на Комитета на ООН за мирно използване на космическото пространство от 20 юни 2019 г. относно дългосрочната устойчивост на дейностите в космическото пространство,

— като взе предвид въпроса до Комисията относно управлението на космическия трафик (O-000035/2022 — B9-0022/2022),

— като взе предвид член 136, параграф 5 и член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,

— като взе предвид предложението за резолюция на комисията по промишленост, изследвания и енергетика,

А. като има предвид, че управлението на космическия трафик (STM) е от стратегическо значение за Съюза и допринася за гарантирането на безопасен, сигурен и автономен достъп до, връщане от и използване на космическото пространство, като осигурява дългосрочна устойчивост на космическото пространство и насърчава и гарантира непрекъснатата конкурентоспособност на космическата промишленост на ЕС;

Б. като има предвид, че през последните години броят на космическите операции, спътниците в орбита и космическите отпадъци значително се увеличи; като има предвид, че това развитие доведе до експоненциално увеличаване на риска за безопасността на космическите операции в орбита и устойчивостта на космическото пространство; като има предвид, че това потенциално застрашава услугите, предоставяни от компонентите на космическата програма на Съюза;

В. като има предвид, че се появиха нови тенденции в сектора, които доведоха до появата на по-търговски подходи по отношение на използването на космическото пространство, нови непублични участници, навлизащи в космическия сектор, планирани и продължаващи изстрелвания на т.нар. големи групи спътници в ниската околоземна орбита и други търговски тенденции като добив на суровини от космическото пространство;

Г. като има предвид, че редица технологии предоставят надеждни решения по отношение на космическия трафик, претоварването на космическото пространство и рисковете от сблъсък; като има предвид, че в ЕС са разработени редица иновации и частни и публични инициативи за идентифициране и проследяване на отпадъците; като има предвид, че (автоматизираното) избягване на сблъсъци между космически апарати, избягването на космически отпадъци, намаляването на космическите отпадъци и премахването им, както и техниките за отстраняването им са ефективни инструменти, които се нуждаят от подходяща рамка за регулиране и прилагане;

Д. като има предвид, че космическата програма на Съюза включва компонент за осведоменост за ситуацията в космоса, съдържащ подкомпонент за космическо наблюдение и проследяване (КНП), който представлява оперативният стълб на STM;

Е. като има предвид, че за разлика от други (транспортни) сектори за STM не съществува в същата степен всеобхватна международна регулаторна рамка с подробни правила и технически спецификации, а има само доброволни насоки;

1. приветства планираните действия, очертани в съвместното съобщение, озаглавено „Подход на ЕС към управлението на космическия трафик — Принос на ЕС за справяне с глобално предизвикателство“;

2. приветства последните развития в космическия сектор с навлизането на пазара на нови дружества и на услугите, предоставяни от различните компоненти на космическата програма на Съюза;

3. подчертава, че увеличаването на космическите операции, броят на участниците в космическото пространство и безпрецедентното разрастване на размера на съзвездията от спътници са количествени аспекти, представляващи сериозни предизвикателства, които трябва да бъдат преодолени, по-специално чрез превантивни мерки и разработване и внедряване на модерни автоматизирани технологии, като например автоматизирано избягване на сблъсък; подчертава в тази връзка, че изкуственият интелект, високопроизводителните изчислителни технологии и машинното самообучение представляват базови технологии за изискваните процеси на автоматизация и проследяване;

4. посочва, че за правилното управление на космическия трафик са необходими данни, основани на количествени показатели и инструменти за измерване, и че за тази цел са необходими също така увеличаване на броя и качеството на датчиците, стабилен обмен на данни и напредък по отношение на отпадъците;

5. подчертава, че развитието на космическия сектор изисква ЕС да възприеме стратегически и амбициозен подход, обхващащ регулаторните аспекти, международното измерение и услугите за космическо наблюдение и проследяване (КНП);

6. подчертава необходимостта от насърчаване на международно признато определение за STM, за да се гарантира общо разбиране на всички параметри и по този начин да се допринесе за безопасността на космическите операции във все по-претовареното космическо пространство;

7. счита, че за да се гарантират безопасни и сигурни космически операции, ясна регулаторна рамка за космическите дейности следва да служи като основа за еднакви условия на конкуренция за космическите дейности в целия ЕС и всеобхватна рамка за европейско обвързващо законодателство в областта на космическото пространство; призовава Комисията да разработи набор от правила, стандарти, технически спецификации и насоки на ЕС и активно да популяризира тези правила на международно равнище;

8. подчертава, че сигурността и безопасността трябва да бъдат взети предвид още на етапа на проектиране, че изстрелванията в космическото пространство и космическите активи трябва да се основават на устойчивост още при проектирането, че настоящите най-добри практики и насоки не се използват в достатъчна степен и че разпокъсаността не благоприятства ефективен широкомащабен подход; подчертава, че тези промени следва да бъдат внимателно и ясно формулирани, за да се подкрепи бързото внедряване на международно равнище и да се предотврати прекомерната административна тежест за космическия сектор;

9. призовава Комисията да вземе предвид както гражданските потребности, така и потребностите в областта на отбраната/сигурността, да направи оценка на въздействието на развиването на STM върху европейските публични и частни заинтересовани страни и също така да се консултира със заинтересованите страни извън ЕС;

10. призовава Комисията да установи контакт с трети държави и международни организации, без да се засяга автономността на Съюза;

11. призовава Комисията да подобри услугите на Съюза за КНП по отношение на събраните данни, повторното навлизане и анализите на фрагментирането и да доразвие базата данни на ЕС за КНП, включително откритите, каталогизираните и прогнозираните движения на космически обекти;

12. изтъква необходимостта от подкрепа за развиването на по-добър капацитет за КНП и от стимулиране на научните изследвания и иновациите в областта на STM;

13. подчертава, че космическите отпадъци са неотложен проблем и че са необходими операции в тази връзка; поради това призовава Комисията за допълнителни инвестиции по отношение на научните изследвания в областта на технологиите за намаляване на отпадъците и внедряването на такива технологии, като се използват всички възможности за финансиране от ЕС на научноизследователски и иновационни дейности чрез „Хоризонт Европа“, мисията за космически изследвания Cassini-Huygens, пилотни проекти, включително взаимодействие между и съчетаване на различни програми на ЕС и национални фондове, и доколкото е възможно, фондовете на Европейската космическа агенция;

14. призовава Комисията да положи всички политически и дипломатически усилия, включително диалог с ООН, за разработване на всеобхватен международен подход за прилагането на общи стандарти и правила и за изпълнението на конкретни решения в областта на STM на световно равнище;

15. насърчава Комисията да улесни участието на ЕС в Спогодбата на ООН за спасяване ([1]), Конвенцията на ООН за отговорността ([2]) и Конвенцията на ООН за регистрация ([3]);

16. призовава Комисията да предложи законодателство в областта на STM преди 2024 г., включително относно управлението на системата и отговорностите на предложената Агенция на ЕС за космическата програма, както и — въз основа на междинния преглед на многогодишната финансова рамка за периода 2021 — 2027 г. и настоящата космическа програма на Съюза — интегрирането на STM в следващата космическа програма;

17. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Комисията, на заместник-председателя на Комисията / върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на Съвета, както и на правителствата и парламентите на държавите членки.

([1]) Спогодба за спасяване на космонавти, връщане на космонавти и връщане на обекти, изстреляни в космическото пространство, от 1967 г.

([2]) Конвенция за международната отговорност за вреди, причинени от космически обекти, от 1971 г.

([3]) Конвенция за регистрация на обектите, изстрелвани в космическото пространство, от 1974 г.